

Η άλλη όψη των Ολυμπιακών Αγώνων

Γιώργος Κτενάς

Αν οι συνολοταυτιστικές και αυτοαναφορικές κοινωνίες που ζούμε μπορούσαν να αλλάξουν με την έκδοση ενός ανατρεπτικού και αποκαλυπτικού βιβλίου, περιοδικού ή εφημερίδας, αυτός ο κόσμος σίγουρα θα ήταν διαφορετικός. Οι αποκαλυπτικές δημοσιεύσεις είναι το μεγάλο όπλο των από κάτω, μία μορφή εκδίκησης της γυφτιάς, αλλά από μόνες τους δεν αρκούν για να αλλάξει κάτι: Ο κοινωνικός μετασχηματισμός και η ανάδυση της λαϊκής συνειδητότητας, απέναντι στην ετερονομία και το καθεστώς εξαίρεσης, δεν θα πέσουν από τον ουρανό. Χρειάζεται ο άνθρωπος να ενημερωθεί σωστά, ως πολιτικό υποκείμενο, αλλά πρέπει να πάρει και την απόφαση να ανατρέψει τον κόσμο γύρω του.

Ας κάνουμε εδώ ένα μικρό πείραμα: θα δημοσιεύσουμε κάποια στοιχεία που από μόνα τους δεν μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο. Μπορούν όμως να αλλάξουν τους ανθρώπους που θα τα διαβάσουν, να τους ενεργοποιήσουν και εκείνοι με τη σειρά τους να αλλάξουν την κοινωνία που τους φιλοξενεί. Κάποια στοιχεία που αφορούν την τρέχουσα διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων:

– Τα τελευταία χρόνια οι θάνατοι των πολιτών από τις εφόδους της αστυνομίας, με πρόσχημα τις καθαρές πόλεις από τα ναρκωτικά (αρχικά λόγω του Μουντιάλ 2014 και στη συνέχεια λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων), έχουν ξεπεράσει τους 8.000.

– Προκειμένου να βρεθούν χρήματα για τον συμπληρωματικό προϋπολογισμό των έργων που αφορούν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, το κράτος χρωστάει δεδουλευμένα μηνών στους δημοσίους υπαλλήλους (το 70% των καθηγητών της χώρας απεργεί από τον περασμένο Μάρτη).

– Χάθηκαν πάνω από 1 εκ. θέσεις εργασίας το 2015, λόγω της συρρίκνωσης κατά 4% της οικονομίας, παρά το παραπλανητικό

αφήγημα που ήθελε τους Ολυμπιακούς Αγώνες να φέρνουν οικονομική άνθηση στη χώρα.

– Υπήρξαν καταγγελίες για εξαντλητικά ωράρια εργασίας, σε κατασκευές που αφορούσαν τους Αγώνες, καθώς σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνούσαν τις 12-14 ώρες ημερησίως.

– Άρση στοιχειωδών κανόνων ασφαλείας, που είχαν ως αποτέλεσμα πολλά θανατηφόρα εργατικά ατυχήματα.

– Καταγγελίες για εντελώς ακατάλληλες συνθήκες εργασίας, σε θερμοκρασίες μόνιμου καύσωνα.

Πρόκειται για καθημερινούς εφιάλτες, μικρά ολοκαυτώματα, που θα μπορούσαν να μας συσπειρώσουν απέναντι στο αρπακτικό κεφάλαιο. Η εξουσία έχει τον τρόπο και την πείρα να κλείσει το μάτι σε αυτό που εύστοχα η Σούζαν Στρέιντζ έχει χαρακτηρίσει ως καπιταλισμό του καζίνο. Και είναι ιστορικά και κοινωνικά τεκμηριωμένη η αμφίδρομη σχέση εξουσίας – κράτους, δηλαδή της προνομιούχου ελίτ που έχει συστηματοποιήσει εξουσία πάνω στο μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού. Με τη βία σταθερό σύμμαχο, άρα τους δρόμους γεμάτους περίστροφα και αρματωμένους κρασιοφόρους.

Στη Βραζιλία σήμερα έχει δημιουργηθεί, μία ακόμα φορά, καθεστώς έκτακτης ανάγκης. Με την αστυνομία να βρίσκεται, μαζικά, ξανά στους δρόμους. Αλλά σε μία χώρα που η διαφθορά βασιλεύει σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής και συνδυαστικά με την απάτη αποτελούν τη βαριά βιομηχανία της (μαζί με το ποδόσφαιρο και την πορνεία), είναι δυνατόν το δίπολο εξουσίας – κράτους να μη σχετίζεται μαζί της; Κι εδώ να θυμηθούμε την αρχή της Χάνα Άρεντ: *Δύναμη υπάρχει όταν όλοι βρισκόμαστε εναντίον ενός*. Μπορούμε όλοι μαζί, σε ένα κίνημα με παγκόσμια χαρακτηριστικά, να απαιτήσουμε μία διαφορετική μορφή Ολυμπιακών Αγώνων και όχι εκείνη της μεγαλύτερης κερδοσκοπικής μηχανής; Που θα βγάλει αθλητές και θεατές από τα φαραωνικού τύπου στάδια για να βρεθούν στον δρόμο, επανακαθορίζοντας τη θέση του αθλητισμού στον δημόσιο χώρο ως

μέσο ψυχαγωγίας και υποκατάστατο κοινωνικοποίησης. Γιατί ο αθλητισμός μπορεί να λειτουργήσει θετικά στην επανανοηματοδότηση της ανθρώπινης ύπαρξης ως κοινωνικός καθρέφτης, όχι τα καθρεφτάκια που μοιράζουν οι πολυεθνικές.